

Degne og skoleholdere i Snedsted

Af lærer ESPER LØNBORG, Snedsted

For de fleste mennesker er ordet degn synonymt med lærer. Det er dog kun delvis rigtigt, thi degneembeder kendes helt tilbage til middelalderen, og da var degnen præstens medhjælper under den katolske messe. Ved reformationen i 1536 kom degnene til at spille en mere betydelig rolle i sognene, idet deres funktion herefter kom til at bestå i at være kirkesanger, ringe med kirkeklokkerne morgen og aften, og hvad der var det allervigtigste, de skulle undervise ungdommen rundt om i sognene i kristendom. De kom derfor til at indtage en betydelig stilling med henblik på udbredelse af den nye lære blandt befolkningen. Denne undervisning foregik som regel om søndagen, mens der var altergang.

Disse funktioner blev 150 år senere præciserede i Danske Lov af 1683, der fastsatte kristendomsundervisningen til to timer ugentligt, desuden skulle degnen besørge de breve, som præsten modtog fra biskop og provst, videre til den næste præst i provstiet.

Degnene var altså primært gejstelige personer, der rangerede umiddelbart under præsterne i social henseende, og økonomisk var de nogenlunde ligestillet med disse.

Oprindeligt brugte man i sognene i nærheden af købstæderne de ældste dis ciple fra latinskolerne som "løbedegne". Disse dis ciple kunne bestride et stort antal kirker omkring en købstad. For dette modtog latinskolen en nærmere fastsat ydelse af sognet.

I en opgørelse over degneindtægter fra 1673 hedder det om Snedsted sogn, at det betjenes af en discipel ved navn Hans Mouritzen, og indtægten udgør: 4 tdr. byg, 15 brød, 5 ol æg, 7 lispund ost, 3-4 lam, ca. 7 rdl. af tiendeindtægten. Det gøres dog i samme opgørelse opmærksom på, at en del gårde i sognet er øde, og de folk, som stadig beboer deres gårde, er i den grad tyngede af skatter, at det kniber for degnen at opnå de her beskrevne indtægter. Blandt de ændringer i degnens forhold, som Danske Lov medførte, var, foruden de allerede anførte også, at den fastsatte, at der til degne udelukkende skulle antages studenter. Det viste sig snart, at det langt fra alle steder var muligt at få studenter til at søge degneembederne. Det var også tilfældet i Snedsted, da man i 1687 forsøgte at få ansat en sædedegn d.v.s. en fastansat degn. Den første kandidat til embedet var en mand ved navn Villem Lauridsøn, som havde været på prøve i nogen tid, men i den udtalelse, som sognepræsten Holger Sørensen Schandorph skulle give, inden kandidaten indstillede sig til den lovbevalde overhøring hos biskoppen i Aalborg, hedder det bl.a. " . . . han kan ei siunge mange af de i Ritualet befalede Kirchepsalmer, at han undertiden siunge med ret Melodi undertiden uden al Melodi, som ej kan angaae uden største Anstød i Kirchen". Også med børneundervisningen er det galt fat: " . . . han hafver ei læst uden tvende gange, thi de beklager sig, de ei kan forstaa hannem, saa min Omsorg derfor hafver været desto større".

Konsekvensen af denne attest blev derfor også, at Villem Lauridsøn vrages til fordel for en mand ved navn

Thomas Jensen, som blev bragt i forslag af Holger Sørensen Schandorph. Denne mand blev da også efter en overhøring hos biskoppen ansat som den første sædedegn i Snedsted den 19. januar 1688.

Det normale ifølge Danske Lov var, at degnene skulle bo i de degneboliger, der fra gammel tid havde ligget rundt om i sognene, og hvor sådanne ikke eksisterede, skulle der fremskaffes "bekvemme" boliger til degnene, som de så selv skulle vedligeholde, men de skulle være fri for landgilde og hoveri.

Thomas Jensen fik til leje en lille ejendom - muligvis hans barndomshjem, som han boede på - med et mindre jordtilliggende. Herom beretter han selv i en indberetning til biskop Bornemann i Aalborg:

Hans velædle Høyærværdigheds voris gunstige Hr Biscops Befaling er, at jeg skulde angiffue ydmygeligst Indberetning om Degnebolig og min Indkomst.

Saa haffuer Jeg til Degnebolig et Boel som for Snedsted Kirche er tillagt 7 Skp, 1 Fdk, 2 Alb Hartkorn. Huusværelser haffuer Jeg til Fornødenhed tillige med et Skolehuus, som i Sommer er opsatt.

Kornindkomsten er ringe. Jeg Haffuer iche over 9 Tdr. Biug, deraf penderer Jeg 4 Tdr. til Thisted Skole. Foruden Matricul-Skat haffuer Jeg tvende Kopskatte og 2 Terminer Consumptionskat 7 sletdaler.

En Deel af Sognefolchene vil iche giffue mere end tilforn, saa velædle Høyærværdighed ser, at mine Udgifter overgaar min Indkomst. Endog min Sognepræst Magister Holger haffuer af ald Ifver og Flid hiulpet mig til rette hos Sogne Mændene, saa haffuer en Deel dog været heel uvillig, hvilket Jeg underskriffuer her med Sandhed og bestandig forbliffuer hans velædle Høyærværdigheds ydmygeste Tiener.

Snedsted den 16. Sept. 1689

Thomas Jensen

Degn

Degnens ydmygelige Relation om sit Degnebolig og Indkomst er i alle Maader sandfærdig testes

Snedsted den 17. Sept. 1689

H. Schandorph.

Thomas Jensen var degn til 1700 og afløstes af en mand ved navn A. Christensen 1700-1704, han afløstes så af Hans Holgersen, der var degn fra 1704 til 1760. Han døde i 1767, 86 år gammel.

Skoleforordningerne af 23/1 1739 og 29/4 1740

En virkelig skoleordning gældende for hele landet kom først med forordningen af 23/1 1739. Intentionen med forordningen var, at alle børn, også de fattigste, ikke alene

skulle lære katekismus og læsning, men også skrivning og regning. ". . . . Som ere nyttige Videnskaber".

Undervisningspligten skulle strække sig fra det 5. eller 6. år indtil konfirmationen, dog således, at når en elev kunne sin katekismus og var i stand til at læse rimeligt i en bog, kunne vedkommende med præstens samtykke fritages for undervisningen, mod at møde en gang imellem om vinteren. Forordningen pålagde degnene at holde skole. Kunne de ikke det, skulle de stille en substitut for egen regning.

Med hensyn til læsning og regning fastsatte forordningen, at forældrene skulle betale 2-4 skilling ugentligt for denne undervisning.

Endvidere stillede forordningen krav om mindst en skole pr. sogn, samt at intet barn måtte have mere end en halv mil til skole.

Sigtet med forordningen var således meget fremsynet, men gennemførelsen ville kræve store summer, som kommissionen, der havde udarbejdet forordningen, tænkte sig pålignet alt hartkorn indenfor stiftet, altså også det privilegerede hartkorn, og derefter fordelt på de enkelte sogne, for at fordele byrderne ligeligt i de forskellige egne. Denne ide stødte i den grad på modstand fra godsejernes side, at kongen året efter måtte opgive tanken og udstede forordningen af 29/4 1740, der bl.a. fastslog:

1. Hartkornsligningen blev opgivet.
2. Det overlodes til de enkelte lodsejere at skønne over, hvor mange skoler der var nødvendige i de enkelte sogne, samt hvorledes udgifterne kunne udredes.
3. Kravene til bygninger blev slækket, så man ikke nødvendigvis behøvede nyopførte skolehuse, men kunne benytte allerede eksisterende huse.
4. Lodsejerne måtte selv bestemme skoleholderens løn.

Denne sidste forordning skulle senere vise sig at få så uheldige følger, at hensigten med forordningen af 1739 fuldstændig forfejledes. Den umiddelbare følge for Hassing Herred blev, at der den 8/10 1740 afholdtes et møde i Rosholm Præstegård, hvori deltog amtmand Schinkel, provst Thestrup, Haring, foruden samtlige kirkeejere og sognepræster i herredet, for at man kunne danne sig et skøn over, hvor mange skoler og degneboliger, det var nødvendigt at opføre.

Af afsnittet om Snedsted fremgår det, at der ikke findes en egentlig degnebolig, men at degnen, som det også fremgår af Thomas Jensens indberetning, sad til leje i et lille hus tilhørende Snedsted Kirke. Denne bolig anses for at være forsvarlig som degnebolig, men det vil være nødvendigt at opføre en skolebygning på 5 fag. Denne kan ikke bygges i umiddelbar forlængelse af degneboligen. Det overlades derfor til den største lodsejer i sognet, nemlig amtsforvalter Claus Caspergaard til Todbøl, at lade dette skolehus opføre. Hvad angår lønnen til skoleholderen, bestemmes det, at den skulle fastsættes af lodsejerne med Claus Caspergaard i spidsen. Lærerlønnen fastsættes i henhold til forordningen af 23/1 39 til 6 rdl. årligt som tillæg for skolehold. Pengene fremkom ved at pålignen hver tønne hartkorn og alle matrikulerede huse en afgift på 1 skilling samt Snedsted sogns kirkelys 5 sletdaler. Derudover skulle der oprettes en skolekasse, hvortil blev indbetalt forskellige mindre afgifter bl.a. mulkter. Desuden skulle der leveres 13 læs tørv årligt til degnen. Denne

ordning er dateret Thisted den 18/6 1742 og derefter godkendt af biskoppen.

Hvordan denne første skole i Snedsted kom til at se ud, kan man danne sig et indtryk af ved at læse de indberetninger, der i 1740'erne sendes til biskoppen i Aalborg. Om bygningerne hedder det:

I Snedsted Bye er opbygget et Skolehuus icke langt fra Degneboliget af velædle Hr Cammerraad og Amtsforvalter Claus Caspergaard til Todbøll og bestaar af 4 Fag, hvoraf 3½ Fag er indrettet til Skolestue, mens det øfrige ½ Fag til Indgang og Skorsten som gaar gennem Taget. Tømmer, Tag, Loft og Døre er altsammen nyt. Væggen paa Sydsiden er opmuret ligeledes Væggen paa Øster Enden, Resten er Lervægge. I Skolestuen ere 6 Vindver, 2 paa Sønderside og 2 paa Nørreside samt 2 i Øster Ende. Desforuden 2 lange Fuhrborde med 4 lange og 3 mindre Bænke, nok 4 smaa Hylder og en Kakkellovn.

Fr. Thestrup W Schmidt.

Af undervisningsmateriel fandtes der i 1754 følgende: 1 bibel, 2 katekismus, 4 forklaringer samt et evangelium. I denne skole underviste degnene Hans Holgersen Schandorphs substitutter først Niels Jensen Rosholm i årene 1747-1760 og siden Jens Kiær 1760-1767. Sidstnævnte var derefter degn for Snedsted menighed indtil 1802, da han afløstes af sønnen Niels Peter.

I umiddelbar tilknytning til forordningen af 23/1 1739 blev der foretaget en undersøgelse af forholdene i de enkelte sogne landet over, på den måde, at sognepræsterne skulle besvare et spørgeskema og indsende det til stiftsøvrigheden, så man i centraladministrationen kunne få et samlet overblik over forholdene i Danmark.

For Snedsteds vedkommende indsendte sognepræst W. Schmidt denne besvarelse.

1. Ang. Degne.

Degnen i Snedsted Sogn, nafenlig Hans Holgersen Schandorph har aldrig holdt Skole som ubekendt med Regning og Skrifning, er idelig svag af Colica og Brystsye foruden at han er ofver 60 Aar, men som han fører et skikkeligt og upaaklageligt og retsindigt Levnet, formaar for ham en dygtig Karl, som kand forrette Skolehold og ved forfalden Sygdom assistere ham i Degnens Embede som substitut.

2. Ang. Sognene.

Snedsted Sogns dens længste Bye fra Kirken kaldes Aarup ligger en god Fierdingvej fra Degnens Bolig, hvor Skolen vel vil (skal) staae, og derud over vil de Unges Skolegang blive besværlig, men desuagtet siden saa god og dygtig Skoleholder til saa faae Børn for saa liden en Løn kan bekommes til Børnenes Undervisning, faa Ungdommen der af Byen vel søge Sognets Skole, som ikke kand blive uden een og den samme, som ey vel kunde søges af flere unge, end på een Tiid af Skoleholderen kunde opvartes, hvilket ikke kand ske flere end 30 Disciple, men som Bøndernes udfordrende Arbejde formenes alle Børnenes Skolegang at skee paa een Tiid, saa eragtes at een Skoleholder for det hele Sogn at blive nok.

3. Ang. Degnens Bolig og hvo Kirkepatronerne ere.

I Snedsted Sogn, som forhen har været Annex til Sønderhaae er ingen Degnebolig, som saakaldes. Dog er Degnen for Snedsted Menighed fra fordums Tiid forundt et Sted, som itaxeres Degneboe Udgifter af 7 Skp og 2 Fdk, hvoraf Degnen svarer ordinaire og extraordinaire Skatter foruden en aarlig Pension til Thisted Skole paa 3 Rdl og 2 Mark, og er Stedet, som har baade Skatter og alle 3 Tiender, saa skarp, at hand i det høieste ikke kand svare engang 3. Deel af alle slags, og har saa hverken Græs til Koe om Sommeren eller Høe om Vinteren, uden hvad han for Penge kand tilkiøbe sig.

Til det saakaldet Degnesæde har været bygget halvtredie Fag af klinet Tymmer, hvilket er af Tiden bleven saa sunken, at en maadelig Karl af Statur ikke kand staae ret op derinde, og fordi det er saa forfalden, og der desuden for Situationens Skyld ey kand bygges til, for at faae tilstrækkelig Skolestue for Sognets Børn, synes næsten for Lande-Veyen, som gaae forbi Degnens Huus, at kunde sættes paa Fællesgade et Skolehuus, saa at Skoleholderen eller Substituten kan søge Boe og Underholdning til Snedsted Kirke.

Kirkeeyeren er Magister Friederich Thestrup, Proust over Hassing Herred og Sognepræst til Harring-Stagstrup.

4. Degnens Indkomst.

Degnen beretter sin Indkomst hidindtil at have været 20 Rdl aarlig.

5. Hvor mange Skoler, der udfordres.

Een Skole i dette Sogn kan være nog, og kand bygges paa Byens Fællesgade.

Største Lodseier er velædle og velbyrdige Hr Cammerraad Caspergaard til Todtbøll, Amtsforvalter til Dueholm, Vestervig og Ørum Amter.

Snedsted Sogns Hartkorn bestaar af følgende

	Tdr	Skp	Fdk	Alb.
Præstegaarden	8	2	3	2
Mølleskyld	6	7	1	0
Bøndergods	239	6	2	0
Konge-Tiende	39	0	2	2
Kirke-Tiende	39	0	2	2

6. Om nogen til Skoleholder i Snedsted findes bequemme.

Til Skoleholder og Substitut kand udvælges en Studiosus nemlig Niels Erichsøn Møller, som er i Præstegaarden og nu en Tiid lang med Degnen har i Kirchen formedelst en ulykkelig Hændelse, som hidtil har holdt mig ved Sengen (Note 1) forrettet Ungdommens Undervisning, og synes mig samme Person baade til Skoleholder og Substitut at være duelig og bequem.

7. Ang. Skolekassen og lysene til Kirchen.

Intet særdeles vides at være forordnet til Lysenes Anskaffelse til denne Kirche, hvorfor jeg ey heller har haft noget derom at opføre, men Mag: Thestrup som Kircheeyer forskaffer Lysene, giver vel Kundskab derom.

8. Hvor mange Skolehuuse har været oprettet.

I Snedsted Sogn er intet Skolehuus oprettet siden de halvtredie Fag, som er bygt til Degnens Bolig, se Post 3, som er unyttige til Skolehuus, og kand ikke erindres i de

sidste 30 Aar, at have været Skole der for faae eller mange Disciple, men hver Bye i Sognet har selv forsynet sig med Skolehold, af en større Dreng eller afdanket gammel Krigsmand, som for en ringe Betaling underviste Ungdommen i Læsning, Regning og Skrifning.

Snedsted Præstegaard den 22 May 1739
W Schmidt.

Lysene til Snedsted Kirche koster 1 Rdl aarligt.
F. Thestrup.

Den skoleordning, der indførtes med de to forordninger, kom til at gælde indtil skoleloven af 1814. Men den skolebygning, der blev opført i Snedsted omkring 1742 bestod kun til 1797. Da var den så forfalden, at den trods idelige reparationer ikke længere stod til at redde. Derfor forfatter sognets største lodsejer, landsdommer Fønss til Todtbøl, følgende skrivelse til sognets lodsejere, hvori han fremsætter sit syn på undervisningens betydning og på skolebygningens udførelse.

”Da det formodentlig er hver af de respektive Lodseiere bekiendt at Snedsted Sogns Skolehuus er faldefærdig, og mulig ikke kan staae Vinteren over, endskiønt det dog i denne Sommer er repareret saa godt som det efter sammes Beskaffenhed var muligt. Det er ligesaa bekiendt, at denne Skolehuus ikke kan repareres saa at den uden at nedbrydes kunde blive et passende Skolehuus.

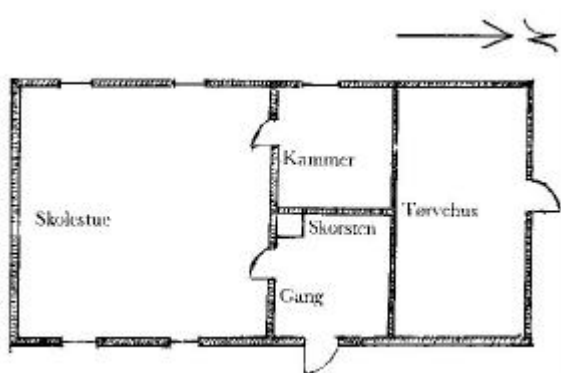
Sognet er for stort, og Ungdommens Undervisning for betydelig til at en Skolebygning kan mistes. Det er ogsaa afgjorte Sandheder, at naar man skal bygge, maa man hellere, endskiønt med flere Bekostninger bygge varigt, end sætte en Pindbygning, der om faa aar nedfalder og i den Tiid den staaer, behøver idelige og bekostelige Reparationer.

Man maa ogsaa tage Hensigterne i Betragtning hvorføre man bygger - Et Skolehuus bygges for at have et Sted hvor man uden videre Bekostning kan hense sine Børn til offentlig Undervisning i Christendommen og andre Videnskaber. Dette fælles Undervisnings sted ønsker vist enhver Huusfader saa bequem for Børnenes Undervisning og fordelagtig for deres Sundhed som det er muligt - Rimelige og luftige Værelser ere gavnlige, ja nødvendige, hvor mange forsamles, og giver alletider mere Munterhed og Lyst til Forretninger, end naar man indspærres i et snavset og med usund Luft opfyldt Værelse.

Paa disse Grundsætninger bygger jeg det Forslag, ieg herved giver mig den Frihed at gjøre de øvrige Lodsejere i Snedsted Sogns Skoledistrikt til et nyt Skolehuus' Opbyggelse i Snedsted inden næstkommende Mai 1797. - Jeg ønsker til den Tiid en ny Skolebygning opført paa det Sted hvor det gamle Skolehuus staaer, paa Skoledistriktets Bekostning saaledes:

Skolehuuset skal bestaa af 7 Fag, som skal være 16 Alen lang og 8 Alen viid, samt 3/2 Alen høi mellem Loft og Gulv. Deraf indrettes de 4 Fag af 8 Alens Længde til Skolestue, i de øvrige 3 Fag alle 8 Alens Længde indrettes et Kammer til Skoleholderens Brug til visse af Børnene som f. ex: enten regner eller foretager sig andet, som de øvriges Læsning kunde forstyrre. - Dette Kammer bliver 4 Alen lang og 3³/₄ Alen bred. I det øvrige Rum opføres en

Skorsten saaledes at den baade kan bruges i Skolestuen og i Kammeret og Resten af Husset bruges til at indsætte Skolens Tørv udi. Over Skolestuen og Kammeret lægges godt og tæt sammenpløiet Loft. Paa hver Side af Skolestuen indrettes 2 dobbelte Vinduer hver 1 og 2 kvarter bred, og i Kammeret indrettes et ligesaadan Vindue. De 3 Vinduer bliver med hængsler og krøge til at oplukkes. Paa Districtets Bekostning anskaffes og en Jern Bilægger Kakkellovn af 1½ Skpds Vægt og en mindre do paa 1 Skpds Vægt til Kammeret. Til Skolestuen anskaffes to lange Fyhrborde og to lige saa lange Skamler til hver Bord. Til Kammeret anskaffes ogsaa et lidet bord og to smaa Skamler.

Rekonstruktion af Snedsted skole opført 1797. Tegningen er udført på grundlag af Nyeborgs rundskrivelse af 1797 og pastor Bentsens indberetning til skoledirektionen fra 1815.

Gulvet i Skolestuen pikkes med Kampesten. Til den hele Bygning behøves fire døre forsynede med fornødne Hængsler og Klinker, samt Laas og Nøgle til Gadedøren. Skolehuset tækkes med Rugtag. Til Skorstenen anskaffes 1 Jernklemme, 1 Skoul, 1 Rage og 1 Asketrug - saa anskaffes og en Stige til Loftet. - Langs den ene Side af Huuset pikkes en Gangbro af Kampesten.

Saaledes ønsker ieg Skolebygningen indrettet fordi ieg tror, denne Indretning er beqvemmet og passende, ligesom ieg og anser det anførte Inventarium fornøden.

Men nu er tilbage af hvad Slags Materialer Skolebygningen skulle opføres. Overtømmeret samt Blælkerne kan være af Fyhr, men Undertømmeret, nemlig Stolper og Løsholter samt Dverrer kan ikke være af Fyhr, fordi dette Slags Træ ikke er varig naar det er udsat for fri Luft, og fordi Forordningen af 23. de Januaris 1739 21. § udtrykkelig befaler dette Tømmer skal være af Eeg hvor det er giørligt - at det er giørligt her, er vel ingen Tvivl om, men ieg ved ikke, om man ei med omtrent den samme Bekostning kunne opføre de fire yderste Vægge med 1½ Steens Grundmur, som med Eegetømmer, og kunne man det, som ieg beder de respective Lodseiere vel overveie og meddele mig deres behagelige Betænkning om, saa var i mine Tanker denne Bygningsmaade baade smukkere og varigere og vilde koste mindst at vedligeholde. - Skulle de respective Lodseiere ikke ville bifalde Bygningen med Grundmur, saa vil de nævnte Tømmerstokke efter Forordningen være af Eegetræ, og Væggene af gode solbrændte Muursten opmurede, samt forsvarligen udpikket med Kalk, og Grunden i begge Tilfælde neden under Huuset med kløvede Kampesten.

Tømmeret som er udsat for fri Luft vel overstryges med Tiære og Brundrøt.

Paa een af de to Maader vil Skolebygningen opføres, og ieg har den Tillid til de øvrige Lodseiere, at de ikke ligger nogen Hindring i Veien for dette nyttige Værk, samt at De i Fald Grundmuur ikke synderlig overstiger Bekostningerne ved Egetømmer, vælger den første som den smukkeste og varigste Bygningsmaade.

Det forstaar sig, at den gamle Skolebygning samt Skolens Inventarium ved offentlig Auction bortsælges til Fordel for Skoledistrictet saa hastig som samme næste Foraar kan undværes.

Hvad Tiid der holdes Licitation til den nye Skoles opbygning skal betids vorde publiceret. Naar med Arbeidet næste Foraar begyndes, venter ieg og at hele Skoledistrictet uden Modvillighed forretter det befalede Arbeide med Materialers Hentelse og Haandarbeide, hvilket enhver Proprietair i Skoledistrictet anmodes om at betyde sine fæstere og Selveiere for dem selv at iagttage.

Saa hastig Skolebygningen ved et lovlig Syhn af Entreprenuren bevises at være opført af Conditionerne maae en hver være betænkt paa at betale hvad han efter sit Hartkorn som vel er den eneste Maalestok, man kan tage til Regel, kan tilkomme.

Dette maatte behagelig cirkulere snarest mulig fra en til anden Lodseier, og med enhvers Paaskrift derom, mig tilbagesendes.

Todebøll den 17. Septbr. 1796

Paa Skolepatronens S. T. Justitsraad og Landsdommer Fønn's vegne.
Nyeborg.

Tour. Justitsraad Bruun til Ulstrup

Kierulft til Nørhaegaard og Faddersbøll.

Landvæsencommisair Ballebye til Koustrup.

Sørensen paa Todebøll som Eier af Øland

Hr. Curtz Snedsted Præstegaard

Disse planer om at opføre en ny skole i Snedsted må have vakt modstand hos i det mindste nogle af lodsejerne, idet det bliver foreslået, at man kan give den gamle skole en omfattende reparation. I den anledning afholdes der i den gamle skole en syns- og taksationsforretning, der definitivt fastslår, at skolen ikke kan repareres. Der bliver derfor affholdt licitation over nybyggeriet, der overlades til forpagter Sørensen, Øland, som entreprenør for 278 rdl, derfra går 44 rdl, der er indkommet ved salg af materialer fra den gamle skole, hvilket giver en nettopris på 234 rdl, der fordeles på lodsejerne, således at der skal betales 5 mark og 11 skilling pr. tønne hartkorn.

Denne skolebygning kom til at fungere i ca. 50 år, men ikke alene, for i 1812 blev Snedsted Seminarium oprettet, og i tilknytning hertil blev der i 1813 opført en børneskole og i forbindelse med skoleloven af 1814 blev der også opført en skole i Årup.

Note 1. Degnen havde brækket sit ene ben. Se årbogen 1922.

KILDER:

Landarkivet i Viborg.

Aalborg Bispearkiv.

Hassing Herreds Provstearkiv.

Thisted Amtsarkiv.

LITTERATURLISTE:

1. Bidrag til den danske Folkeundervisning og
Folkeskoles Historie 1536-1784.

2. Bidrag til den danske Folkeskoles Historie 1784-
1818.
Politikens Danmarkshistorie.

(Kilde: Historisk Årbog for Thy, Mors og Vester Hanherred 1984, side
94-105).